U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty ve věci žalobce: **N. L. B.**, zastoupeného advokátem Mgr. Markem Eichlerem, Nekázanka 888/20, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2024, čj. OAM-341/BA-BA07-HA13-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 7. 2024, čj. 20 Az 22/2024-29,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce Mgr. Alici Jeziorské, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6 353 Kč, která jí bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce přicestoval do České republiky v roce 2014. Na jejím území pobýval legálně do roku 2020, následně však k prokazování pobytového oprávnění využíval povolení k pobytu udělené jeho bratrovi. Žalovaný dne 4. 3. 2024 zjistil, že se žalobce na území České republiky nachází nelegálně a prokazuje se cizím povolením k pobytu, proto dne 7. 3. 2024 vydal rozhodnutí o jeho zajištění. Žalobce dne 5. 3. 2024 požádal o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím žalobci mezinárodní ochranu neudělil.

[2] Žalobce proti rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany podal žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, ve které namítal porušení zásady materiální pravdy, nezjištění úplného skutkového stavu a neprovedení všech potřebných šetření. Žalobce rovněž vyjádřil názor, že je tzv. usazeným migrantem a splňuje podmínky minimálně pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu. Důvody pro jeho udělení spatřuje v dlouhodobém a bezproblémovém pobytu na území České republiky.

[3] Krajský soud žalobu zamítl, neboť žalobce nesplnil podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Žalobce netvrdil, že by mu v zemi původu hrozilo nebezpečí z důvodu uplatňování politických práv či pronásledování, a sám uvedl, že mu žádné

nebezpečí nehrozí. Nebyly naplněny ani předpoklady pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (azyl za účelem sloučení rodiny), jakož ani pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b odst. 1 zákona o azylu, neboť žádnému rodinnému příslušníkovi žalobce nebyl v České republice udělen azyl a žalobci při návratu do země původu nehrozí žádné nebezpečí. Krajský soud rovněž potvrdil závěry žalovaného o neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, neboť na straně žalobce nebyly shledány žádné důvody hodné zvláštního zřetele, které by jeho udělení umožnily.

[4] Žalovaný i krajský soud se zabývaly možnými dopady do rodinného a soukromého života žalobce a dospěly k závěru, že ve věci žalobce k takovému zásahu nedojde. Žalobce je dospělý, nezávislý, svéprávný, bezdětný a svobodný a neprokazuje (ani netvrdí) žádné existující sociální vazby, které by odůvodňovaly opačný závěr.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (*stěžovatel*) kasační stížnost, ve které namítá nesprávné posouzení právní otázky. Má za to, že mu svědčí důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, neboť u něj existuje důvod zvláštního zřetele – dlouhodobý a bezproblémový pobyt v ČR. Krajský soud při rozhodování údajně nebral v potaz rozhodovací praxi Evropského soudu pro lidská práva, na kterou stěžovatel poukazoval. Stěžovatel se považuje za tzv. dlouhodobě usazeného migranta, neboť v České republice žije více než 10 let, z čehož většinu doby zde pobýval legálně. Žije zde také jeho matka a bratr. Navrhuje proto napadený rozsudek krajského soudu zrušit a vrátit věc k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na závěry obsažené ve shora rekapitulovaných rozhodnutích a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost dle § 104a odst. 1 s. ř. s., popřípadě aby ji zamítl jako nedůvodnou dle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[7] Nejvyšší správní soud konstatuje, že před krajským soudem o žalobě rozhodovala samosoudkyně, Nejvyšší správní soud se proto zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje stěžovatelovy zájmy (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11–12).

[8] O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost je přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Ve věci stěžovatele však žádná z těchto podmínek není splněna. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[10] Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či tedy spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů (podmínek řízení), jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení

kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Jinými slovy vyjádřeno, teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

[11] Ze shora uvedeného vyplývá, že je především věcí samotného stěžovatele, aby uvedl některý z důvodů, který zakládá přijatelnost kasační stížnosti a toto tvrzení řádně odůvodnil. Stěžovatel nezmiňuje žádné důvody, pro které kasační stížnost významně přesahuje jeho vlastní zájmy – neoznačuje právní otázku, kterou se Nejvyšší správní soud dosud nezabýval; kterou Nejvyšší správní soud či krajské soudy řeší rozdílně; nebo v níž je potřeba změnit dosavadní judikaturu. Stěžovatel ani netvrdí, že se krajský soud bezdůvodně odchýlil od ustálené judikatury nebo že hrubě pochybil při výkladu práva, a v podstatě argumentuje obdobně, jako učinil v žalobě.

[12] Nad rámec stížnostní argumentace se otázkou případného přesahu vlastních zájmů stěžovatele zabýval samotný Nejvyšší správní soud, nicméně žádnou relevantní okolnost v tomto směru nezjistil.

[13] Z napadeného rozsudku se totiž podává, že krajský soud k řešené právní otázce označil četnou judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 15. 10. 2003, čj. 3 Azs 12/2003-38, rozsudek ze dne 15. 2. 2021, čj. 4 Azs 325/2020-29) i Evropského soudu pro lidská práva (rozsudek ze dne 28. 7. 2020 ve věci č. 25402/14 – *Pormes proti Nizozemsku*). Případy hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu byly soudy již opakovaně řešeny a judikatura je v tomto směru konstantní. Za případy hodné zvláštního zřetele nelze považovat ani ekonomické a existenční důvody (k důvodům pro udělení humanitárního azylu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004–55), přičemž stěžovatel v nyní posuzovaném případě uváděl pouze důvody tohoto typu. Smysl humanitárního azylu totiž spočívá v tom, že žalovaný má možnost poskytnout azyl i v situacích, na něž důvody uvedené v § 12 ani § 13 zákona o azylu nedopadají. Může tak reagovat i na takové situace, které v době přijímání zákona o azylu nebyly jako obvyklé důvody udělování azylu předvídatelné a přitom by bylo nehumánní azyl neposkytnout (viz rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, nebo rozsudek NSS ze dne 16. 11. 2005, čj. 4 Azs 34/2005-60). Žádné takové okolnosti však stěžovatel netvrdí a ani Nejvyšší správní soud sám je neshledal.

[14] Krajský soud se zabýval rovněž námitkou stěžovatele, který má za to, že je tzv. usazeným migrantem (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2021, čj. 4 Azs 401/2020-28). Stěžovatel mezi tímto rozhodnutím a nyní napadeným rozhodnutím nespatřuje žádný rozpor, jakož ani netvrdí, že by se snad judikatura měla od zastávaného právního názoru odklonit. Nebylo shledáno ani takové pochybení krajského soudu, které by mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Při posouzení žádosti o mezinárodní ochranu vycházel žalovaný ze stěžovatelovy výpovědi (č. l. 52-53 spisu žalovaného) a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení. Ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu vycházel z informací z cizineckého informačního systému, informací OAMP, Bezpečnostní a politické situace ve Vietnamu, Vybraných otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 14. 6. 2023. Již žalovaný vysvětlil, proč stěžovatelova situace a jím uváděné skutečnosti nemohou odůvodnit udělení humanitárního azylu. Ze stěžovatelovy výpovědi a ani ze shromážděných informací nevyplynul žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, jak vyžaduje § 14 zákona o azylu.

[15] Za problematický stěžovatel považuje rovněž dopad napadených rozhodnutí na jeho rodinný a soukromý život. I zde však krajský soud podložil svou argumentaci přiléhavou judikaturou s ohledem na individuální okolnosti stěžovatele. Krajský soud mimo jiné uvedl, že žalovaný hodnotil rodinnou, sociální a ekonomickou situaci stěžovatele a přihlédl i k jeho zdravotnímu stavu a věku. Zdůraznil, že rodinné vazby nejsou důvodem pro udělení humanitárního azylu a že stěžovatel zde sice má matku, nicméně ta není nijak závislá na jeho pomoci (finanční či jiné; viz č. l. 35–36 správního spisu).

[16] Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje odpovědi na otázky vznesené v kasační stížnosti a krajský soud se nedopustil zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Správní orgán při posuzování, zda azyl stěžovateli udělí, či ne, nijak nevybočil z míry volnosti, která mu náleží, a rozhodnutí tak není založeno na libovůli žalovaného. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[17] Stěžovatel navrhoval přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O tomto návrhu kasační soud samostatně nerozhodoval, neboť věc projednal přednostně (§ 56 s. ř. s.).

[18] Nejvyšší správní soud nerozhodl ve lhůtě 30 dnů (dle § 73 odst. 4 s. ř. s.), která uplynula dne 8. 9. 2024. K překročení této pořádkové lhůty došlo jednak z důvodu chybějícího správního spisu, který soud u žalovaného opakovaně požadoval, a dále z důvodu procesního postupu samotného stěžovatele. Dne 2. 9. 2024 totiž podal jménem stěžovatele a na základě řádné plné moci blanketní kasační stížnost nový zástupce (advokát Mgr. Marek Eichler) a Nejvyšší správní soud proto musel vyjasnit, kdo je zástupcem stěžovatele a ke kterému podání má přihlížet. Teprve dne 11. 9. 2024 Mgr. Marek Eichler k výzvě soudu sdělil, že si nebyl vědom okolnosti, že předchozí ustanovená právní zástupkyně podala za stěžovatele kasační stížnost, a upřesnil, že svoje podání ze dne 1. 9. 2024 bere zpět a *„pouze přebírá právní zastoupení v rámci podané kasační stížnosti ze dne 9. 8. 2024, kterou podala předchozí právní zástupkyně*“.

[19] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci. Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, které by jinak toto právo měl, žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

[20] Krajský soud ustanovil stěžovateli zástupkyni, advokátku Mgr. Alici Jeziorskou. Ta za stěžovatele podala rovněž kasační stížnost; odměnu za zastupování proto nyní hradí stát. Nejvyšší správní soud přiznal advokátce odměnu za jeden a půl úkonu právní služby ve výši 6 353 Kč [sepsání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. *(advokátní tarif),* návrh na přiznání odkladného účinku podle § 11 odst. 2a advokátního tarifu a částku 2 x 300 Kč (paušální náhradu hotových výdajů) podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu a DPH]. Tato částka bude advokátce vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2024

Vojtěch Šimíček

pokračování

předseda senátu